

102114

it tyske
yskland
ATO er
Brun-
nsket å

mandotiknytningen. til
tså fare for at en ny kom-
ne isolere Norge fra det
a. På norsk side tok man
samarbeid mellom de fire
som hadde direkte inter-
te resulterte i et kompro-
datt: NATOs Nordkom-
medlegges, og en nye
opprettes med hoved-
ia.

INGEN er åpenbart meget
Norge, særlig militært.
oen i England knytter Nor-
lantiske sjømakter og At-
doen, som også har kon-
østridskrefter i Nordsjøen
g ikke viktig, at Norge på
i nederste nivået i den in-
nmandstrukturen) blir di-
betydelige luftstridskrefter

KLART at ordningen inne-
meter og eventuelt svakhe-
C-kommandoen på Jättå
ut til å være tiltenkt en
øverste allierte kommando
dig nasjonal forsvarskom-
e. Forholdet til Forsvars-
Norge er ikke klart, og det
gen at FKN som nasjonal
kal ha det direkte samar-
forsterkninger om øvinger
er.

OGSÅ hende at den nye
ir ansett for ikke hensikts-
d i de andre medlemslan-
ort. Det blir for eksempel
e og tyske maritime myn-
dne operative spørsmål
kommandoen og Sentral-
det er vel et spørsmål om
vil vise seg å være på litt
tyske marine, med sitt ve-
maritime flystyrker, står til
liert kommando som ikke
ansvar for Tysklands eget

IMAND-ordningen sikrer
tette tilknytning for Norge
til kommandoen og til Euro-
innebærer den betydelige
delsen av NATOs sjø- og
forsvar av Norge. De poli-
nyttning til det kontinentale
Europa blir kanskje ikke
så meget bedre imøte-
kommet enn før, da måtte
Norge i stedet ha søkt
tilknytning til Sentral-
kommandoen sammen
med Danmark, men det
ville i tilfelle ha gått ut
over de atlantiske forbin-
delsene.

Tønne Hultfeldt

Frigjørings-boomerang i Estland:

Bofaste russere ønsker selvstyre

NARVA, ESTLAND: Den baltiske staten Estland, som omsider greide å løsrive seg fra Sovjetunionen, får frigjøring tilbake som en boomerang. Nå vil fastboende russere i Estland danne sin egen russiske republikk og kutte det nordøstlige hjørnet av landet. Smitteeffekten fra Moldova, hvor russerne i Dnestr-området allerede gjør opprør, ser ut til å bre seg.

GEORG MATHISEN
Foto: TORBJØRN
KJOSVOLD

— Snart kommer det samme kravet fra russerne i de nordøstlige delene av Estland, spår esteren Jüri Teslenko - sjef for grensestyrkene i Narva.

— Den lokale ledelsen her i grensebyen Narva, ønsker det samme som russerne i Dnestr, sier han: Selvstyre! 96 prosent av innbyggerne i Narva er nemlig russere.

Jüri Teslenko har nå kommandoen over Estlands grensesoldater i byen, som ligger

akkurat på grensen til Russland. Tidligere var han oberstløytnant i den Røde Armé.

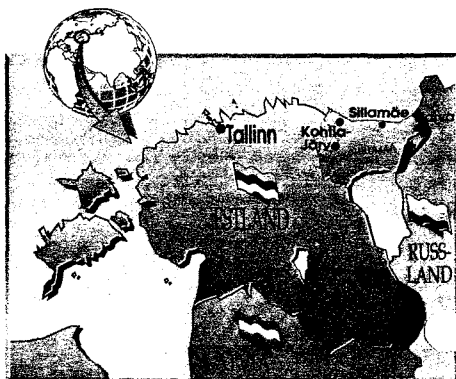
Uavhengig republikk

— Bare Estlands regjering kan avgjøre om vi får den samme situasjonen som Moldova. Det sier fagforeningsleder V. Aleksejev i den lokale fagforeningen, til avisen Bedomosti.

— Det er gjort mange vedtak siden Estland ble selvstendig, og russerne har ikke likt noen av dem. De neste som kommer til makten i Narva, vil erklære uavhengighet, supplerer V. Tsjuikin, formann i bystyret i Narva.

Mange russere ønsker en uavhengig republikk i Ida-Virumaa, et område lengst nordøst i Estland med

REPubLIKK: Ida-Virumaa har 387.000 innbyggere - halvparten i de tre byene «Ohla-Järve, Narva og Silla». Mens russerne vil ha en republikk i Ida-Virumaa, vil Estland ha tilbake de skraverte områdene fra Russland.

Grafikk: KONTROLLFORUMET FORUM, Oslo/Arne

Estland/Russland:

Omstridt grense

NARVA: Grensen mellom Estland og Russland er omstridt. For mens russerne vil løsrive områder som i dag hører til Estland, vil esterne helst flytte grensen enda lenger øst.

På kartene over den estiske republikken fra 1940, gikk grensen mellom ni og tolv kilometer fra elven Narva, som i dag er grenseliv. Men i løpet av Josef Stalins tid i Sovjet-ledelsen ble mange statsgrenser endret. På flere av stedene er det konflikter i dag - blant dem i Dnestr i Moldova og Krim i Ukraina.

«Det nye Berlin»

Dagens grense deler i praksis den historiske byen Narva i to: Narva hører til Estland, mens bydelene øst for elven, det gamle Ivangorod, er russiske. — Det er omtrent som Berlin var, mener Jüri Teslenko.

De fleste av innbyggerne i Ivangorod arbeider i Narva. Alle som bor i Estland, har kunnet krysse grensen fritt på ett av de tre sjekkpunktene i Narva. Men fra 1. juli trenger esterne visum. Russerne i Ivangorod har spesielle tillatelser til å krysse grensen. Men særlig populære er den nye grensekontrollen ikke.

Russland har ingen kontroll av grenseovergangen. Det betyr at de estiske grensesoldatene kontrollerer om reisende har visum til Russland. Hadde de overlatt kontrollen til russerne slik som vanlig er på grensene andre steder i Europa, ville det vært fritt frem for hvem som helst til å reise inn i det tidligere temmelig lukkede landet.

Saboterer kontrollen

— Det er aldri fred på grensen, hevder Teslenko. Stadig vekker opplever grensesoldatene biler

KREVER LAND: Estland krever tilbake grensene fra før 1940, fastslår sjef for estiske grensevakter, Jüri Teslenko.

som ikke stopper frivillig eller passerende som nekter å vise legitimasjon. Noen ganger har russiske ungdommer kommet til sjekkpunktet for å banke opp soldatene.

— Mange sier som så at «dere kan kontrollere nå, men om ikke lenge kommer gamle dager tilbake», forteller han. Og samtidig florerer forsøkene på smugling over den estisk-russiske grensen. Spesielt vietnamesere har suksess, ifølge Teslenko.

KONTROLL: Estland står for toll- og visum-kontroll på grensen mot Russland - russerne har ingen kontroll på sin side.

UTENLANDSKE K • L • I • P • P

To fram - ett tilbake

— Det er ingen framgang i det hele tatt i tilbaketrekkningen av russiske soldater fra Latvia. Vi gjorde avtale med russerne 1. februar at de skulle starte i mars. Fram til i dag har de fjernet 49, men 30 er kommet i stedet.

Latvias vise-forsvarsminister, Valdis Pavlovskis, til Defense News

Lavt i terrenget

— Det tyske flyvåpenet har redusert sine lavflyvninger kraftig det siste året. Det er registrert 9000 flyvninger lavere enn 500 meter i den gamle forbundsrepublikken. I 1990 var antallet oppe i 12000 og året før, i 1989, ble det foretatt hele 18000 lavflyvninger.

Soldat und Technik

Glovarm selvkritikk

— Forsvarsdepartementet må ta ansvaret, men det er all grunn til også å kritisere IDF (Israeli Defence Forces) for brudd på sikkerhetsbestemmelsene (etter at tre soldater døde under øvelser. To av dem av hesteslag da en eliteavdeling fra infanteriet gjennomførte øvelse i 45 graders varme).

Israels forsvarsminister Moshe Arens, Ifølge Jane's Defence Weekly

Rognoni-metoden

— Ethvert sivilisert og fornuftig land kutter sine militære styrker etter et fastlagt program - målrettet og i etapper. Vår egen forsvarsminister Virginio Rognoni (fram til juli), derimot, handler nokså underlig: uten å nøle og etter sitt eget forordtbelinende.

Den italienske militære ekspert, Luigi Caligaris i avisen L'Indipendente

Klar tale - uklare grenser

— «Grensen mellom Polen og Litauen må betraktes som Russlands grense, og våre soldater er der for å forsvare Russlands interesser». Det er den beskjeden jeg har fått av øverste sjef (generall Kalinitsjenko) for grensevaktene for Samveldet av uavhengige stater (SUS).

Lithauens forsvarsminister Audrius Butkevicius, Ifølge The Financial Times

Skraphandel

— Det finske kjøpet av 60 T-72 stridsvogner fra Tyskland (anslått til ca 60 millioner tyske mark) er en fordel for alle parter. Hadde ikke vi kjøpt dem, ville de blitt kastet.

Finnlands forsvarsminister Elisabeth Rehn, Ifølge Finska Notisbyrå, FNB

Tysk bekymring

— Det er usikkert om den tyske sikkerhetspolitikken tillater landet å spille en hensiktsmessig rolle i Europa. Tyskland kan komme til å bli isolert fordi grunnloven er uklar om hvordan tyske styrker kan brukes i utenrikspolitikken.

Tysklands forsvarsminister Volker Rühe, Ifølge Die Welt